

Pfv.IV.21.832/2015/4.szám

A Kúria a Buczkó Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Buczkó Péter ügyvéd) által képviselt I. rendű és II. rendű felpereseknek a dr. Bodolai László ügyvéd által képviselt alperes ellen sajtó-helyreigazítás iránt a Fővárosi Törvényszék előtt 33.P.23.414/2014. számon indult, és a Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.20.002/2015/3/II. számú jogerős ítéletével befejezett perében a felperesek által 7. sorszám alatt előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán, tárgyaláson meghozta a következő

ítéletet:

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi az I. rendű felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 19.050 (tizenkilencezer-ötven) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A le nem rótt 70.000 (hetvenezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket az I. rendű felperes köteles az államnak külön felhívásra megtéríteni.

Ez ellen az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A jogerős ítélet által megállapított tényállás értelmében a Fővárosi Törvényszék 2014. június 26-án 28.P.21.423/2014/15. sorszámú ítéletével a .. alperes 2014. február 21. napján megkezdett, megismételt választói közgyűlésének 2014. február 26-án kihirdetett .. számú határozatait megsemmisítette. Az alperes által üzemeltetett .. internetes hírportál még ugyanezen a napon az ítéletről cikkben számolt be, amelynek címe: „Érvénytelen az

ügyvédi kamarai választás néhány határozata" volt. A cikk beszámol arról, hogy a Fővárosi Törvényszék a szavazatszámlálás szabályainak megsértése miatt megsemmisítette az adott napon a .. februári választásának eredményéről szóló határozatokat. A cikk arról is ír, hogy a köztestület február 21-ei tisztújító szavazásán az 5533 szavazásra jogosultból 2442-en jelentek meg, amely 44%-os részvételi arányt jelentett. A cikkben azt is leírták, hogy az ügyvédeknek az elnöké mellett több, mint 100 másik tisztségre is szavazniuk kellett, így nem csoda, hogy a szavazólapokon végül több százezer adat manuális feldolgozása 5 napig tartott. Itt rögzítették azt is, hogy a politikai kampányokhoz hasonló korteskedéssel kísért választás során .. eddigi elnök újrázni tudott, ellenfele .. volt. A cikk közli .. nyilatkozatát oly formában, hogy „A félreértések elkerülése végett hangsúlyozni kell: a bíróság kimondta, hogy a kamara nem sértett törvényt, és a szavazás is szabályos volt.” A cikk a következő mondatokkal zárult: „A bíróság kizárólag formai okokra hivatkozva semmisített meg néhány határozatot. Az ítélet pontos következményeit .. egyelőre nem tudta megmondani, de szerinte legsúlyosabb esetben is csak arról lehet szó, hogy az eredményt újra ki kell majd hirdetni.”

A Fővárosi Törvényszéknek a választási ügyben hozott elsőfokú határozata tartalmazott egy úgynevezett összegző megállapítást. Ez azt tartalmazta, hogy a .. megismételt választói közgyűlésén történt szavazás lebonyolításával, a szavazás eredményével kapcsolatban aggály nem merült fel, a bíróság sem súlyos jogszabálysértést, sem visszaélést nem állapított meg. A bíróság kizárólag a szavazatszámlálásra vonatkozó egyes eljárási szabályok megsértése, azaz formai okok miatt semmisíti meg a választói közgyűlés határozatait. A jelen per felperesei közül az I.r. felperes a választásokkal kapcsolatos peres eljárásban I.r. felperesként, a jelen per II.r. felperese pedig az ott felperesként szereplő ügyvédek jogi képviselőjeként jártak el.

A perbeli cikk kapcsán az I.-II.r. felperések helyreigazítási kérelmet juttattak el az alperesi szerkesztőségéhez 2014. június 30-án. Az alperes a kérelemben foglaltaknak nem tett eleget, ezt követően az I.-II.r. felperések keresetet nyújtottak be az elsőfokú bíróságnál, amelyhez a kereset 2014. július 16-án érkezett meg.

A felperések keresetükben olyan tartalmú helyreigazítás közlésére kérték kötelezni az alperest, amelyből kitűnik, hogy a cikkben valótlanul állították, hogy a .. választásának csak néhány határozata lett volna érvénytelen. Közölni kérték, hogy .. nyilatkozatával valótlan tényt állítottak akkor is, amikor arról írtak, hogy a bíróság kizárólag formai okokra hivatkozva semmisített meg néhány határozatot. A felperések való tényként ezzel szemben annak közlésére tartottak igényt, hogy a Fővárosi Törvényszék a szavazatszámlálás szabályainak megsértése miatt a ..

februári választásának eredményéről szóló valamennyi, összesen 129 db határozatot megsemmisítette. A felperesek közölni kérték azt is, hogy a cikk azon közlése, mely szerint a bíróság kimondta volna, hogy a kamara nem sértett törvényt, és a szavazás is szabályos volt, .. nyilatkozatára utalással abban a hamis színben tüntette fel a valóságot, mintha a felperesi kereseti kérelemnek egyébként teljes mértékben helyt adó ítéletben a bíróság azt állapította volna meg, hogy a választás során normasértés nem történt. A felperesek a helyreigazítás keretében ezzel szemben valós tényként kérték közölni azt, hogy a választási ügyben eljáró bíróság azért helyezte hatályon kívül a választói közgyűlés határozatait, mert a bizonyítási eljárás során megállapításra került, hogy a teljes szavazatszámhlálási folyamat során sérültek a választási szabályzat 20.3. és 20.4. pontjai, továbbá a 12.2. pontjának c) pontja, mert pl. a szavazatokat nem kizárólag az arra jogosultak számolták össze. A felperesek keresetük indokaként előadták, hogy a nem jogerős bírósági ítéletről az alperes cikke nem valós módon számolt be, így az olvasókat nem megfelelően tájékoztatták valós tényekről.

Az alperes e kereset elutasítását kérte. Álláspontja szerint a Legfelsőbb Bíróság PK 14-es számú állásfoglalása alapján jogosult volt beszámolni egy folyamatban lévő eljárás aktuális állásáról, a leírtakat pedig ténybelileg alátámasztotta a Fővárosi Törvényszéknek a választási ügyben hozott elsőfokú ítélete úgynevezett „összegzés” című megállapítása, amely egyértelműen tartalmazta azt, hogy az elsőfokú bíróság a megtámadott határozatokat kizárólag formai okokból semmisítette meg. Ebből következően a közöltek nem voltak ellentétesek az adott ítélet tartalmával. Álláspontja szerint az a kérdés, hogy csak néhány vagy az összes határozat került megsemmisítésre, a felperesek személyének megítélése szempontjából közömbös, egyébként is csupán lényegtelen tévedésnek minősül.

Az elsőfokú bíróság a felperesek keresetét elutasította, és kötelezte az I.-II.r. felpereseket a perköltség és a le nem rótt illeték megfizetésére.

Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolása rögzítette, hogy hivatalból szükséges annak vizsgálata, hogy fennáll-e a felperesek személyes érintettsége (kereshetőség joga) a perbeli közlemények vonatkozásában, vagy sem. A Legfelsőbb Bíróság PK. 13. számú állásfoglalása alapján az elsőfokú bíróság arra a következtetésre jutott, hogy sajtó-helyreigazítást az kérhet, akinek a személyéhez fűződő jogai a közleménnyel megsértették. Nem értett egyet tehát azzal a felperesi érveléssel, hogy a jelen eljárásban közömbös lenne az, hogy sérültek-e a felperesek személyiségi jogai, csupán a közvélemény hiteles tájékoztatása lenne az elsődleges szempont. Ezen álláspontjánál fogva az elsőfokú bíróság elsődlegesen azt

vizsgálta, hogy történt-e a perbeli cikkben olyan valótlan tényállítás, vagy a tényeknek olyan hamis színben történő feltüntetése, amelyek konkrétan a felperesek személyére vonatkoznának, amelyből az ő személyük pusztán a közlemény alapján felismerhető lenne.. Az elsőfokú bíróság ebben a körben arra a következtetésre jutott, hogy a felperesek által helyreigazítani kért alperesi cikk a felperesekre vonatkozóan sem a cikk címében, sem a cikk szövegében nem tartalmaz olyan tényállításokat, amelyek a felperesekre lennének vonatkoztathatóak, az ő személyüket akár közvetlenül, akár közvetett módon érintené. A felperesek ugyan részesei voltak az ügyvédi kamarai választás ügyében indított peres eljárásnak, de a perbeli cikk semmilyen formában nem tartalmaz közlést sem a pert indító felperesekről, sem az általuk konkrétan előterjesztett kereseti kérelemről. Róluk a cikk semmilyen tényt nem állít. Mindezek alapján az elsőfokú bíróság arra az álláspontra helyezkedett, hogy a bírói gyakorlat és a jogszabály által megfogalmazott személyes érintettség a felperesek esetében hiányzik, így sajtó-helyreigazítási perben keresetindításra nem jogosultak, attól függetlenül, hogy maga a cikk megfelelően számol-e be a választási ügyben hozott elsőfokú határozatról, vagy sem.

A felperesek fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta, és a felpereseket kötelezte a másodfokú perköltség, illetve illeték megfizetésére. A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság érdemben helyesnek minősített döntésével egyetértett, annak jogi indokait is osztotta. A jogerős ítélet megállapította: A kereset tárgyává tett alperesi cikk olyan módon számolt be a .. 2014. februári választási eljárását követő bírósági eljárásról, hogy tudósítása az I.-II.r. felperesek személyét semmilyen módon nem érintette. Önmagából annak tényéből, hogy a jelen per I.r. felperese, valamint 18 személy, akiket a II.r. felperes képviselt, megtámadták az Ügyvédi Kamara választásának eredményéről szóló határozatot, még nem következik az, hogy az I.-II.r. felperesek személye a cikkben írtak alapján egyértelműen beazonosítható lenne. A cikk egy általános tájékoztatást adott a .. választással kapcsolatos eseményekről, illetve az arra vonatkozó elsőfokú döntésről, továbbá közölte ..nak, a kamara elnökének nyilatkozatát. A jogerős ítélet is azt az álláspontot foglalta el, hogy a sajtó-helyreigazítási eljárás megindításához megkerülhetetlenül szükséges az eljárást kezdeményező fél személyes érintettsége a kifogásolt kitételek vonatkozásában. Nem vitatta a jogerős ítélet azt, hogy személyes érintettség megvalósulhat a konkrét nevek említése nélkül is. A jogerős ítélet is arra az álláspontra helyezkedett, hogy a felperesek személye a közleményből egyéb módon sem ismerhető fel, személyükről valótlan tényállítást a cikk nem fogalmazott meg, továbbá való tényeket sem tüntetett fel hamis színben, konkrétan a felperesek személyét illetően. A jogerős ítélet indokolása szerint nemcsak az átlagolvasó, de még az ügyvédi szakma sem tudhatja

csupán a leírtak ismeretében beazonosítani azt, hogy kik voltak azok a személyek, akik a kamarai határozatot a bíróság előtt megtámadták. A per tárgyává tett írás nem tartalmaz konkrét személyekre nézve utalást, egyértelmű közlést, így a felpereseket nem illeti meg a keresetindítási jogosultság. Mindezek alapján a jogerős ítélet is úgy ítélte meg, hogy a keresetet további érdemi vizsgálat nélkül el kell utasítani.

A jogerős ítélet ellen a felperesek terjesztettek elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben elsődlegesen kérték a jogerős ítélet hatályon kívül helyezése mellett annak megváltoztatását, és a keresettel egyező tartalmú ítélet meghozatalát. Másodlagosan a hatályon kívül helyezés mellett kérték az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára való utasítását. A kérelem álláspontja szerint a jogerős ítélet megsértette a Pp. 3. § (3) bekezdését, 206. § (1) bekezdését, továbbá a 221. §-ának (1) bekezdését, ellentétes a PK 13. számú állásfoglalásával, valamint a 2010. évi CIV. törvény (Smtv.) 12. §-ának (1) bekezdésével. A felperesek álláspontja szerint a cikk kapcsán személyes érintettségük a nevük megemlítése nélkül is egyértelműen megállapítható, hiszen a cikk arról az ügyről szól, amelyet a felperesek indítottak, illetve képviselőként visznek. Az az ügy az egész magyar ügyvédséget érinti, a róla a teljes szakmai körnek, szakfolyóiratokból, egyéb közlésekből tudomása van, őt más jogi hivatásrendek előtt is ismert a per tárgya, miként az is, hogy abban kik játszottak kezdeményező szerepet. A felperesek álláspontja szerint önmagában a választási ügyben a felperesi pozíció, illetve a képviselői pozíció megteremti a személyes érintettséget, annál is inkább, mert más hasonló per a .. 2014-es választási eljárásával kapcsolatban nincs folyamatban bíróságok előtt. Hangsúlyozták, hogy felperes, illetve jogi képviselő nélkül nincs per, nincs elsőfokú nem jogerős ítélet. A felperest, illetve annak jogi képviselőjét nyilvánvalóan érinti az, ha az általuk előterjesztett keresetet a bíróság alaposnak vagy alaptalannak ítéli meg. A felperesek kérelmükben eseti döntésekre is hivatkoztak abban a körben, hogy a felismerhetőség megállapításához az is elegendő, ha az viszonylag szűkebb szakmai körben történik meg. Kifogásolták azt is, hogy a másodfokú bíróság a döntését érdemben nem indokolta meg.

Az alperes a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte annak helyes indokaira utalással, kiemelve azt is, hogy a felperesek keresete érdemében sem alapos, tekintettel arra, hogy sajtószervként jogosult volt beszámolni a választási eljárás ügyében indított per aktuális állásáról, és a tudósítás esetlegesen lényegtelen pontatlansága helyreigazításra alapot nem adhat.

A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint alaptalan.

A Pp. 275. § (1) bekezdése értelmében a felülvizsgálati eljárásban bizonyítás felvételének helye nincs. A Kúria a felülvizsgálati kérelem elbírálása során a rendelkezésre álló iratok alapján dönt. A felülvizsgálati eljárásban érvényesül a felülmérlegelés tilalma, azaz nincs helye a bizonyítékok ismételt összevetésének, értékelésének. Jogszabálysértést csak a bizonyítékok kirívóan okszerűtlen értékelése valósíthat meg (BH 1999. évi 44. számú jogeset, BH 2013. évi 119. számú jogeset).

A sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (továbbiakban: Smtv.) 4. § (1) bekezdése szerint Magyarország elismeri és védi a sajtó szabadságát és sokszínűségét. A (3) bekezdés szerint a sajtószabadság gyakorlása nem valósíthat meg bűncselekményt, vagy bűncselekmény elkövetésére való felhívást, nem sértheti a közérkölcst, valamint nem járhat mások személyiségi jogainak sérelmével. A 10. § értelmében mindenkinek joga van arra, hogy megfelelően tájékoztassák a helyi, az országos és az európai közélet ügyeiről, valamint Magyarország polgárai és a magyar nemzet tagjai számára jelentőséggel bíró eseményekről. A médiarendszer egészének feladata a hiteles, gyors, pontos tájékoztatás ezen ügyekről és eseményekről. A 12. § (1) bekezdése szerint, ha valakiről bármely médiatartalomban valótlan tényt állítanak, híresztelnek vagy vele kapcsolatban való tényeket hamis színben tüntetnek fel, követelheti olyan helyreigazító közlemény közzétételét, amelyből kitűnik, hogy a közlés mely tényállítása valótlan, illetve megalapozatlan, mely tényekkel tüntet fel hamis színben, és ehhez képest melyek a való tények. A szabály is azt rögzíti, hogy helyreigazítást azt kérhet, akiről a valótlan tényállítást megfogalmazzák, vagy aki vonatkozásában a való tényeket hamis színben tüntetik fel.

A bírói gyakorlat valóban következetesen alkalmazza a személyes érintettség megállapítása körében ehhez kapcsolódóan a Legfelsőbb Bíróság PK 13. számú állásfoglalását, amely szerint sajtóhelyreigazítást az kérhet, akinek személyére a sajtóközlemény - nevének megjelölésével vagy egyéb módon - utal, vagy akinek személye a közlemény tartalmából egyébként felismerhető. A Kúria is azt állapította meg, hogy a közlemény alapján a felperesek személyére még csak utalás sem történik. A közlemény az első fokon elbírált keresetet semmilyen módon nem értékeli, nem minősíti azt, a felperesek konkrét személyét illetően semmilyen állítást nem fogalmaz meg. A keresetet illetően való tényt hamis színben sem tüntet fel. Megjegyzi a Kúria azt is, hogy a cikk megjelenésének időpontjában az alperesi sajtószerv nem volt abban a helyzetben, hogy a választási ügyben eljáró elsőfokú bíróság „összegzés” megnevezésű megállapítását érdemben felülvizsgálja, ez pedig akkor ténylegesen azt tartalmazta, hogy a megtámadott határozat megsemmisítésére kizárólag formai okokból került sor.

Fontos az a szempont is, hogy a személyes érintettséget nem a felperesek szubjektív értékelése, hanem külső objektív mérce alkalmazásával kell megítélnie a Kúriának is. A Kúria szerint az eljárt bíróságok a rendelkezésre álló bizonyítékok okszerű mérlegelésével jutottak arra a következtetésre, hogy a felperesek közvetlen érintettségének hiányában a kereset elutasításának van helye.

A jelen esetben a Kúria fontosnak tartotta azt is, hogy a Legfelsőbb Bíróság PK 12. számú állásfoglalásának I. pontja értelmében a sajtó-helyreigazítás olyan speciális személyiségvédelmi eszköz, amely csak társadalmi rendeltetésének megfelelően alkalmazható. Következetes és teljesen egyértelmű a bírói gyakorlat abban, hogy a sajtó-helyreigazítási per a jogrendszerben elfoglalt helyénél, szerepénél fogva eleve alkalmatlan arra, hogy bármely más jogterületre tartozó vitát akárcsak közvetve eldöntsön, vagy akárcsak véleményezzen. A jelen per keretei között a Kúria még közvetve sem foglalhat állást abban a kérdésben, hogy a választási eljárás körében hozott elsőfokú bírósági döntés mennyire volt megalapozott, mennyiben valósak azon ítélet megállapításai, amelyek különböző eljárási szabálysértéseket róttak a .. terhére. Ezekben a kérdésekben a Kúria egy másik perben jogosult és köteles döntení arról, hogy a választások mennyiben voltak jogszerűek (Pfv.IV.21.993/2015.).

Önmagában a Kúria azt a körülményt nem kívánja vitatni, hogy a választási ügyben indított peres eljárás szakmai körökben komoly nyilvánosságot kapott, és számosan ismerhetik azt ugyancsak szakmai körökben, hogy az adott eljárást ki kezdeményezte, illetve abban ki látja el a felperesek jogi képviselőjét. Ez azonban nem érinti azt a körülményt, hogy maga a helyreigazítási kérelemben érintett cikk konkrétan a felperesek személyéről az általuk szerkesztett keresetről, vagy a perben tanúsított magatartásukról semmiféle tényállítást nem fogalmaz meg. Ennek hiányában pedig a személyes érintettség a Kúria szerint sem állapítható meg, így megalapozottan döntöttek úgy érdemben az eljárt bíróságok, hogy a felperesek keresetét annak érdemi vizsgálata nélkül a keresetösségi jog hiánya alapján elutasították. A Kúria szerint a másodfokú bíróság ebben a körben jogi álláspontját megindokolta, így megalapozatlan az indokolási kötelezettség elmulasztásával kapcsolatos felülvizsgálati kérelem is.

A Kúria mindezek alapján a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta. A Pp. 78. § (1) bekezdése alapján rendelkezett a perköltség viseléséről, valamint a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján rendelkezett a le nem rótt felülvizsgálati eljárási illeték viseléséről. Az alperesi képviselő munkadíja a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet alapján került megállapításra. A le nem rótt illeték

nagyságát az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 50. § (1) bekezdése alapján állapította meg a bíróság.

Budapest, 2016. január 20.

*Dr. Baka András s.k. a tanács elnöke, Dr. Pataki Árpád s.k. előadó
bíró, Dr. Kovács Zsuzsanna s.k. bíró*

A kiadmány hitelével:

AM

írnok